

Risico's horen bij het leven

Column
Wim Boonstra

vermijden door ze niet op te zoeken. Veel risico's zijn echter onvermijdelijk.

Soms kun je je tegen de gevolgen van risico's verzekeren. Dat betekent niet dat de risico's zelf verdwenen zijn, maar wel dat de gevolgen daarvan (mede) door anderen worden gedragen. Het is de taak van verzekeringsmaatschappijen om die gevolgen te beheersen. Dat betekent dat ik, zo lang als ik netjes mijn premie betaal, keurig de kosten van ongelukken, zoals hierboven beschreven, vergoed krijg. Zelfs als de bellende dader zelf geen cent te makken heeft.

Het gevaar van verzekeringen is dat het gevoel kan ontstaan dat risico's niet meer bestaan. Een prachtig voorbeeld hiervan kwam ik onlangs tegen tijdens een brainstormavond die een politieke partij had belegd. Het onderwerp was de toekomst van het bankwezen en ik was, samen met enkele anderen, uitgenodigd als adviseur.

Het was een boeiende ervaring.

De 'specialist' van de betreffende politieke partij bleek niet het flauwste benul te hebben van wat banken zoal doen. Dat was lastig, want om iets zinnigs over de toekomstige inrichting van het bankwezen te zeggen is het wel zo handig als je iets weet over financiële intermediatie, het verschil tussen sparen, betalen en lenen en dat soort zaken.

Een hardnekkige stellingname van de specialist was dat klanten van banken geen enkel risico mogen lopen. Tja, en dan wordt het lastig. Want als alle risico's bij de klanten van de banken worden weggehaald, waar komen ze dan terecht?

In eerste instantie natuurlijk bij de verschaffers van het risicodragend vermogen, maar dat is

Het gevaar van verzekeringen is dat er een gevoel kan ontstaan dat risico's niet meer bestaan

sowieso toch al het geval. Het gaat natuurlijk om die scenario's waarin dat vermogen te klein is en de bank zelf in de problemen komt. Dan moeten banken al hun risico's maar gaan verzekeren bij verzekeringsmaatschappijen, aldus de specialist.

Het is een boeiende stelling, maar welke verzekeraars zijn bereid en in staat om de hele balans van een grote bank te verzekeren? Uiteraard mag de te verwachten immense premie die banken zouden moeten betalen niet worden doorberekend aan de klanten.

O ja, en de banken moeten ook nog meer kapitaal aantrekken, want het eigen vermogen moet omhoog. De financieel niet-analfabete lezer begrijpt nu dat hier iets niet goed gaat. En als het dan echt fout gaat en de verzekeringsmaatschappijen trekken het ook niet meer dan moet de Staat natuurlijk inspringen.

Het is de aanwezige adviseurs, inclusief mijzelf, niet gelukt om de jongeman in kwestie uit te leg-

gen dat risico's hier alleen maar aan het zicht van de klant worden onttrokken. Diezelfde klant, maar nu in zijn rol als belastingbetaler, krijgt ze als het misgaat geheel onverwacht, maar knalhard op zijn bord terug.

Nu was dit wellicht een extreem voorbeeld, maar de manier waarop ons depositogarantiestelsel is ingericht is maar een klein stapje verwijderd van het risicoloze Utopia van onze specialist.

Soms zijn mensen beter af als zij zich bewust zijn van de risico's die zij lopen. Waarbij zij zelf als volwassen burgers de afweging kunnen maken: welke risico's vind ik acceptabel en welke niet? Een dergelijke houding kan leiden tot een minder uitgebreid, maar anders vormgegeven toezicht, wat in de praktijk wellicht tot meer financiële stabiliteit leidt. Misschien toch iets om nog eens over na te denken?

.....
Wim Boonstra is chief economist van Rabobank.

